



Resum de les opinions del Grup de Lectura a la trobada del 16 de novembre de 2009 sobre DELICTES D'AMOR, de Maria Mercè Roca:

Es podria dir que, des d'un punt de vista comú, el llibre, que focalitza la pederàstia, va esverar i sacsejar bastant les persones del Grup, algunes de les quals van confessar haver tingut una lectura molt difícil, de vegades a un pas de la repulsió, on la temptació de no continuar llegint era ben present sobretot a les primeres vint o trenta pàgines, quan s'observa que el tema del llibre exigirà, per part del lector, un eixamplament generós de la pròpia capacitat de tolerància. La innegable actualitat del problema, però, demanava un acostament a l'obra de Maria Mercè Roca, mal que fos a contracor, ja que és un text que, sens dubte, ens posa a prova.

També hi va haver opinions que, més enllà del tractament de la pedofília, van veure en el text de l'autora de Portbou una crítica prou clara de la societat gironina, amb tots els plecs i replecs d'un ambient reclus, tot i tractar-se d'una ciutat bastant gran. Al mateix temps, hi ha qui va recordar que cal fer l'esforç per separar literatura de precepte moral, i es va valorar la valentia de l'escriptora a l'hora de fer front a un tabú tan relliscós com aquest. Alhora es va recordar que els plantejaments morals de la nostra societat, com s'ha demostrat amb altres tendències sexuals, no han de ser forçosament eterns i tampoc no són extrapolables a d'altres llocs o èpoques, on segons quin tipus de relació física, que ara nosaltres des de la nostra lògica rebutgem, és o ha estat perfectament consentida.

Quant a l'aspecte argumental, el gran retret que se li fa al llibre és l'intent –almenys aquesta va ser la percepció de la majoria de lectors– de justificació de la pedofília de Narcís Besora per les repetides violacions que sofreix de petit a mans del seu oncle matern, idealitzat per la pròpia mare del protagonista, que pren sempre partit a favor del germà i abandona a la seva sort –fins i tot quan sap la veritat– el seu propi fill. Tot i que aquesta justificació, com a tal, mai no es declara en el text, és gairebé impossible no vincular-la al pensament del protagonista, que és, cal no oblidar-ho, qui ens explica la història en primera persona.

L'argumentació de l'obra es va trobar ben tancada i hi ha fins i tot moments –més d'un va confessar– en què es mig cau en la temptació d'intentar entendre Narcís a través de les explicacions que, amb gran habilitat literària, Maria Mercè Roca posa en veu del protagonista. Sens dubte, el llarg monòleg que, essencialment, és el llibre configura un gran retrat psicològic d'un personatge terriblement turmentat per la seva tendència sexual. Hi ha qui va assegurar que el fet que Maria Mercè Roca fos una dona i una escriptora coneguda va afegir un plus de paciència i de confiança cara a la lectura d'un text tan delicat. També es va esbossar la possibilitat –a partir d'un agraïment que l'autora expressa en les pàgines d'inici– que algú masculí l'assessorés en alguns detalls complicats de la narració.

També convé recordar que la lectura de la cita inicial de l'obra –extreta del llibre *El preu d'un nen* de Marie-France Botte– ens aclareix molt bé quina és la posició de l'escriptora sobre el tema, detall que després ens permet navegar per aigües agitada amb certa garantia. I també la demagogia insultant, el racisme i l'opció pràcticament esclavista del protagonista en els paràgrafs finals de la novel·la ens demostren clarament que l'autora el fa descarrilar davant el lector, mal que sigui en l'últim revolt. Potser sí que cal remarcar, però, que el fet que, en la conclusió del text, no hi hagi càstig ni tan sols penediment pot molestar clarament

els lectors que esperen una moralitat o l'aparició d'un mínim de dignitat humana en el protagonista al final de la lectura.

El personatge de Narcís Besora és, sens dubte i a la pràctica, la novel·la sencera. Un tipus fosc, ple de contradiccions i d'incongruències, i alhora prou cregut de si mateix i amb una vida social i professional encaminada al reconeixement i al triomf; una persona, també, que ha patit de jove un terrible trauma: la violació repetida per part del seu oncle, acció que després, en una follia injustificable, ell mateix és capaç de pensar repetir en la seva filla, en la seva neboda i en d'altres criatures que li són properes, però que només consuma en la foscor d'una sòrdida habitació de Bangkok i amb una criatura, Nam, una esclava de vuit anys a qui compra amb diners a una colla de proxenetes sense entranyes. Narcís Besora tampoc no té remordiments... Ni tan sols per haver estat abusant d'aquesta menor just en el mateix moment que moria la seva mare. El seu estrany festeig amb Francina és una altra incoherència de Narcís, que busca al preu que sigui una tapadora (dona, amant, professió, posició social) per a les seves apetències sexuals.

Narcís és un personatge terriblement obsessiu com es demostra en la desmesurada atenció que dedica a les sabates que porta la gent, més enllà que el seu ofici sigui el de sabater. Es va reconèixer aquí, i en altres parts de l'obra, un gran treball de documentació de l'autora i també una connexió del món del calçat amb un seguit de missatges en clau referits a la sexualitat. Quant a Narcís, també es va adduir la no superació de l'etapa infantil en l'afany de portar regals comprats a Tailàndia, de córrer riscos innecessaris i en altres incoherències.

El personatge de la mare, també torturada pel passat i per la pròpia no acceptació, entra de ple en la possible justificació del pederasta. I aquí tothom va ser lliure de treure'n les conseqüències oportunes.

L'estil narratiu va ser generalment elogiat. Es va acordar que era la gran virtut de la novel·la, ja que a través d'un estil i d'un to molt ben trobat i mesurat, el lector és capaç de fer front a un tema força escabros. Hi ha una bona dosificació de la informació, un bon tractament del tempo, ja que el lector nota que avança i, un cop salvada l'aprensíó inicial de les vint primeres pàgines, generalment s'està satisfet d'haver llegit l'obra. Van agradar molt també les altres veus que apareixen en el text, sempre en primera persona però assenyalades en cursiva, com les de la germana o el paleta d'Albons.

En conclusió, es va considerar que l'obra era digna d'una atenta lectura, per més difícil que pugui resultar, i es va retreure argumentalment la possible necessitat d'una justificació vinculada al passat desgraciat del protagonista. També hi ha qui va trobar el final de l'obra una mica precipitat.

També és d'agrair, fora ja dels comentaris referits a l'obra, la gran aportació que un company va fer d'informació sobre l'entrellat del 'famos' Premi Llibreter, al qual algunes persones del Grup solem dedicar àcids comentaris.

I com d'habitud, el nostre agraïment més sincer als components del Grup de Lectura per la seva assistència i per les seves encertades contribucions al debat. Us esperem a la nostra pròxima cita:

EL DÉU DE LES COSES PETITES, d'Arundhati Roy (Ed. 62, 2000, 396 pg.)

(dilluns, **21 de desembre** de 2009, a les 7 de la tarda).